

Sygn. akt I NSP 116/21

POSTANOWIENIE

Dnia 21 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt
I ACa (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 21 września 2021 r.

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

M. J. (dalej: Skarżący) pismem z 17 czerwca 2021 r., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika radcę prawnego R. J., działając na podstawie ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze strony na naruszenie prawa do rozpoznawania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. 2018, poz. 75 z późn. zm.; dalej: ustawa o skardze na przewlekłość postępowania) wniósł skargę na przewlekłość postępowania wszczętego i prawomocnie zakończonego przed Sądem Apelacyjnym w (...) w sprawie o sygn. akt I ACa (...), której przedmiotem było ustalenie istnienia zobowiązania.

W skardze na przewlekłość postępowania nie wskazano zakresu żądania. Przytoczono argumentację dotyczącą wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego o wskazanej sygnaturze akt (I ACa (...)) twierdząc, że jego otrzymanie jest istotne z uwagi na rozważanie możliwości wniesienia skargi na przewlekłość postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Ustawa o skardze na przewlekłość postępowania reguluje zasady i tryb wnoszenia oraz rozpoznawania skargi strony, której prawo do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki zostało naruszone na skutek działania lub bezczynności sądu lub prokuratora prowadzącego lub nadzorującego postępowanie przygotowawcze (art. 1 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania). W judykaturze Sądu Najwyższego ugruntowane jest stanowisko, że postępowanie ze skargi na przewlekłość nie jest samodzielным postępowaniem, zmierzającym do stwierdzenia przewlekłości i ewentualnie zasądzenia z tego tytułu odpowiedniego odszkodowania (zadośćuczynienia). Jego celem jest przeciwdziałanie przewlekłości postępowania w trakcie jego trwania i ewentualne przyznanie „odpowiedniej sumy pieniężnej” jako wstępnej (tymczasowej) rekompensaty (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 17 listopada 2004 r., III SPP 42/04, OSNP 2005, nr 5, poz. 71; postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 76/05, OSNP 2005, nr 21, poz. 345; z 19 stycznia 2006 r., III SPP 165/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 376, z 6 maja 2011 r., III SPP 5/11, LEX nr 848148). Wskazywany jednolicie w orzecznictwie cel powyższej ustawy nie może więc zostać zrealizowany w sytuacji, kiedy postępowanie zostało prawomocnie zakończone. Dlatego skargę na przewlekłość postępowania wnosi się w czasie toczącego się (trwającego) postępowania sądowego, a nie po jego zakończeniu, o czym stanowi art. 5 ust. 1 i 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania. Na tle tego przepisu ukształtował się pogląd, że skarga złożona po prawomocnym zakończeniu postępowania sądowego podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna (postanowienia Sądu Najwyższego: z 6 stycznia 2006 r., III SPP 156/05, OSNP 2006, nr 23-24, poz. 374, z 16 marca 2009 r., III SPP 3/09, OSNP 2010, nr 17-18, poz. 225, z 6 maja 2011 r., III SPP 5/11, LEX nr 848148, z 5 sierpnia 2011 r., III SPP 18/11, LEX nr 1101333, z 9 września 2011 r., III SPP 20/11, LEX nr 1106753, z 9 września 2011 r., III SPP 21/11, LEX nr 1106754, z 12 czerwca 2012 r., III SPP 25/12, LEX nr 1274993, z 21 listopada 2012 r., V CSP 1/12, LEX nr 1289056).

Ponadto zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania skarga powinna, poza spełnieniem wymagań przewidzianych dla

pisma procesowego i żądania stwierdzenia przewlekłości postępowania w sprawie, której skarga dotyczy, zawierać przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie. Jednocześnie ust. 3 powołanego przepisu stanowi, że skarga może zawierać żądanie wydania sądowi rozpoznającemu sprawę zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności, z kolei z art. 2 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania wynika, że dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty sprawy.

Analiza powołanych przepisów prawa prowadzi do wniosku, że przez „przytoczenie okoliczności uzasadniających żądanie”, o których mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, należy rozumieć obowiązek Skarżącego wskazania konkretnych czynności procesowych, których sąd orzekający zaniechał lub które podjął wadliwie, a które wskazywałyby na doprowadzenie do przewlekłości postępowania. Pogląd zgodnie, z którym obowiązkiem Skarżącego jest wskazanie konkretnych czynności procesowych, których sąd nie podjął lub dokonał wadliwie, powodując w ten sposób nieuzasadnioną zwłokę w postępowaniu, a powinnością sądu rozpoznającego skargę na przewlekłość postępowania jest odniesienie się do okoliczności wskazywanych w skardze, jako uzasadniające żądanie strony, niejednokrotnie został wyrażony w orzecznictwie (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2005 r., III SPP 95/05, OSNP 2006, nr 1-2, poz. 34, postanowienie Sądu Najwyższego z 15 stycznia 2008 r., III SPP 46/07, LEX nr 442643, uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 28 marca 2013 r., III SPZP 1/13, Biul. SN 2013, nr 3, poz. 21).

Rozpatrywana skarga została wniesiona w dniu 17 czerwca 2021 r., to jest po prawomocnym zakończeniu postępowania co do istoty, bowiem w dniu 18 marca 2021 r. Sąd Apelacyjny wydał wyrok oddalający apelację powoda, natomiast dnia 30 marca 2021 r. Skarżącemu doręczono odpis sentencji tego wyroku. Zauważyć zatem należy, że skarga na przewlekłość postępowania wniesiona została po prawomocnym zakończeniu postępowania.

Odnosząc się do powyższego Sąd Najwyższy stwierdza, że skarga niespełniająca warunków określonych w ustawie o skardze na przewlekłość postępowania podlega odrzuceniu wobec jej niedopuszczalności (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 września 2011 r., III SPP 20/11, LEX nr 1106753).

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na wskazanych wcześniej przepisach, Sąd Najwyższy postanowił, jak w sentencji.